

BÖLÜM 12 SİNDİRİM SİSTEMİ (SYSTEMA DIGESTORIUM)

Muhammet DEĞERMENCI¹

Vücudumuzun gelişimi, büyümesi ve vücut metabolizması için gerekli maddelerin tümüne besin (gıda) denir. Organik ya da inorganik olabilen bu besin maddeleri, yaşamımızı idame ettirebilmek için gerekli olan enerjiyi vücuda sağlar. Büyük ve çözünmeyen besin maddelerinin suda çözünebilen küçük moleküllere parçalanmasına ve kan dolaşımından emilebilen şekle sokulmasına ise sindirim denir. Sindirim sistemi ise yiyecek ve içeceklerin ağız yoluyla vücuda alınması, sindirilmesi, vücuda gerekli besin ve enerjinin sağlanması ve arda kalan atık maddelerin anüs yoluyla vücuttan atılmasını sağlayan sistemdir. Sindirim, kimyasal ve fiziksel sindirim olarak ikiye ayrılır.

Fiziksel sindirim, büyük molekülü besinlerin kimyasal sindirime uygun hale getirilmesi için fiziksel etki ile birlikte küçük parçalara ayrılmasıdır. Ağızda dişler ile gıdanın çiğnenmesi ve dil ile gıdanın yuvarlanması fiziksel sindirime örnekler. **Kimyasal sindirim**, besinlerin su ve enzimler yardımı ile (mide, bağırsak) en küçük yapıtaşlarına ayrılmasıdır. Kimyasal sindirim, ağızda tükürük bezlerinin salgısı ile başlar ve mide, bağırsaklarda devam eder.

Sindirim sistemi, dişler ve dil ile ağızda başlar. Besinler, dişlerimiz yardımıyla küçük parçalara ayrılır ve tükürük bezlerinin salgısı ile daha küçük yapıtaşlarına dönüşür. Islak parçalar haline gelen maddeler, dil yardımıyla yuvarlanarak önce pharynx'e, daha sonra da yutkunma hareketi ile oesophagus'a

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, mdegermenci@yahoo.com.tr

5. Oesophagus aşağıdaki yapılardan hangisi ile komşuluk yapmaz?
 - a. Splen
 - b. Bronchus principalis sinister
 - c. Diaphragma
 - d. Aorta thoracica
6. Midenin pars cardiaca'sı ile oesophagus arasında oluşan çentiğe ne denir?
 - a. Inc. vesica biliaris
 - b. Inc. pancreatica
 - c. Inc. cardiaca
 - d. Inc. angularis
7. Sindirim kanalının flexura coli sinistra'ya kadar olan bölümünün parasimpattik innervasyonunu hangi sinir sağlar?
 - a. N. vagus
 - b. Truncus sympathicus
 - c. Sakral parasimpatik sinirler
 - d. N. glossopharyngeus
8. Karaciğerin lobçuklarının merkezinde bulunan vene ne denilir?
 - a. V. porta
 - b. V. centralis
 - c. V. hepatica
 - d. V. lienalis

Cevaplar: 1-D, 2-C, 3-B, 4-C, 5-A, 6-C, 7-A, 8-B

KAYNAKLAR

1. Arıncı, K., Elhan, A. (2020). *Anatomi*. Cilt 1. (7. Baskı). Ankara: Güneş Kitabevi.
2. Arifoğlu, Y. (2016). *Her Yönüyle Anatomi*. (1. Baskı). İstanbul: İstanbul Medikal Yayıncılık.
3. Hightower, N. C., Dworken, H. J. (2020). *Human Digestive System*. USA: Encyclopædia Britannica.
4. Özbağ, D. '*İnsan' Anatomi* (2020). (1. Baskı). İstanbul: İstanbul medikal yayıncılık.
5. Snell, R. S. (2004). *Klinik Anatomi*. (6. Ed.), (Mehmet Yıldırım, Çev. Ed.). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.